

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 4. svibnja 2005.

Čitav je našivot pod zaštitom Bojom

Uvodno čitanje: Psalam 121, Čuvar Izraelov (večernja petka II. tjedna)

K brdima oči svoje uzdiem: / odakle će mi doći pomoć? / Pomoć je moja od Gospodina / koji stvori nebo i zemlju. / Tvojim nožima on posrnuti ne da / i neće zadrijemati on, čuvar tvoj, / Ne, ne drijema i ne spava / on, čuvar Izraelov. / Gospodin je čuvar tvoj, / Gospodin je zasjen tvoj s desne tvoje! / Neće ti sunce nauditi danju / ni mjesec noću. / Čuvao te Gospodin od zla svakoga, / čuvao dušu tvoju! / Čuvao Gospodin tvoj izlazak i povratak / odsada do vijeka.

1. Kao što sam već protekle srijede bio najavio, odlučio sam u ovim katehezama nastaviti s tumačenjem Psalama i Hvalospjeva od kojih je sastavljena molitva večernje, koristeći se pritom tekstovima što ih je pripremio moj prethodnik Ivan Pavao II.

Psalam 121, o kojemu danas promišljamo, sastavni je dio zbirke "uzlaznih pjesama", odnosno hodočasničkih pjesama upravljenih prema susretu s Gospodinom u Sionskome hramu. Radi se o psalmu pouzdanja, jer u njemu šest puta odjekuje hebrejski glagol shamar, "čuvati, štiti". Bog, čije je ime više puta zazvano, pojavljuje se kao "čuvar", uvijek budan, pozoran i briljant, "straar" koji bdije nad svojim narodom kako bi ga zaštitio od svake pogibelji i opasnosti.

Pjesan započinje moliteljevim pogledom upravljenim prema gore, "prema brdima", to jest prema bregovima na kojima se uzdiče Jeruzalem: otamo, odozgo stie pomoć, jer ondje prebiva Gospodin u svome svetome hramu (usp. 1-2). Usto, "brda" mogu podsjećati i na mjesta na kojima se diu

poganska svetišta, takozvane "uzvišice", često puta osuđene u Starom zavjetu (usp. 1 Kr 3,2; 2 Kr 18,4). U tom bi se slučaju moglo govoriti o kontrastu: dok hodočasnik napreduje prema Sionu, njegove se oči zaustavljaju na poganskim hramovima, koji za njega predstavljaju veliku kušnju. No njegova je vjera postojana i samo je jedna njegova sigurnost: "Pomoć je moja od Gospodina koji stvori nebo i zemlju" (Ps 121,2).

2. Ovo je pouzdanje u Psalmu oslikano pomoću slike čuvara i straara, koji bdiju i štite. Spominje se i noga koja ne posrće (usp. r. 3) na putu ivota, a moguće da se misli i na pastira koji se u svome noćnome bdjenju nad stadom ne uspava i ne zadrijema (usp. r. 4).

Boanski pastir ne poznaje odmora u djelu zaštite svoga naroda. Potom dolazi još jedan simbol, simbol "zasjena", koji upućuje na putovanje za jednoga sunčanoga dana (usp. r. 5). Misao leti prema drevnome hodu kroz sinajsku pustinju, gdje Gospodin stupa na čelu Izraela, "danju u stupu od oblaka da im put pokazuje" (Izl 13,21). U Psaltiru se nerijetko ovako moli: "Sakrij me u sjenu krila svojih..." (Ps 17,8; usp. Ps 91,1).

3. Nakon bdjenja i zasjena, evo i trećega simbola, onoga koji govori o Gospodinu koji je "s desne" onoga koji mu je vjeran (usp. Ps 121,5). To je poloaj branitelja, kako u ratu, tako i na sudu: to je sigurnost da nitko nije napušten u vrijeme kušnje, napadaja zla i progonstva. Ovdje se Psalmist vraća ideji putovanja za jednoga vrućega dana na kojemu nas Bog štiti od uarenoga sunca.

No, nakon dana slijedi noć. U starini se vjerovalo da su i mjesečeve zrake štetne, uzrok groznice, sljepoće, čak ludosti; stoga nas Gospodin štiti i noću (usp. r. 6).

Psalam tu već dolazi do svoga konca zbirnom izjavom povjerenja: Bog će nas svojom ljubavlju u svakome trenutku čuvati, štiteći naš ivot od svakoga zla (usp. r. 7). Svako naše djelovanje, saeto u dva krajnja pojma "izlazak" i "povratak", uvijek je pod budnim Gospodinovim pogledom. To se odnosi na svako naše djelo i na čitavo naše vrijeme, "odsada dovijeka" (r. 8).

4. elimo sada protumačiti ovu posljednju izjavu povjerenja, slueći se jednim duhovnim svjedočanstvom iz drevne kršćanske predaje. Uistinu, u Epistolariju Barsanufija iz Gaze (umro oko sredine VI. stoljeća), toga asketa na velikome glasu, s kojim su se - zbog njegove mudrosti i razboritosti - savjetovali monasi, klerici i laici, nalazimo kako se više puta navodi redak ovoga Psalma: "Čuvao te Gospodin od svakoga zla, čuvao dušu tvoju".

Njime je on htio utješiti sve koji su mu očitovali svoje teškoće, ivotne kušnje, opasnosti i nesreće. Jednom, kada ga je neki monah traio da moli za njega i za njegove drugove, Barsanufije je ovako odgovorio, uključujući u svoje elje i ovaj redak: "Ljubljeni moji sinovi, obgrljujem vas u Gospodinu, moleći da vas čuva od svakoga zla i da vam dade ustrajnost poput Jobove, milost poput Josipove, poniznost poput Mojsijeve i snagu u boju kao Jošui sinu Nunovu, vladanje mislima kao što je to dao sucima, pobjedu nad neprijateljima kakvu je dao Davidu i Salomonu, plodnost zemlje kakvu je

dao Izraelcima...

Neka odriješnje od vaših grijeha poprati i izliječenjem tijela kao u onoga uzetoga. Neka vas spasi od valova poput Petra i izbavi iz nevolja poput Pavla i ostalih apostola. Čuvao vas od svakoga zla, kao svoje prave sinove i neka vam dade ono što vaše srce eli, na korist duše i tijela u svoje ime. Amen." (Barsanufio e Giovanni di Gaza, Epistolario, 194: Collana di Testi Patristici, XCIII, Roma 1991, str. 235-236).

Pozdrav hrvatskim hodočasniciima na hrvatskom:

Dragi profesori i studenti Zadarskoga sveučilišta, sve vas od srca pozdravljam i blagoslivljam. Hvaljen Isus i Marija!